

Maciej Z?bek

prof. dr hab. Maciej Z?bek

profesor

Zak?ad Antropologii Etniczno?ci i Studiów Globalnych

kierownik zak?adu Antropologii Etniczno?ci i Studiów Globalnych

Przydatne linki

[Publikacje w PBN](#) [1]

[Spis pracowników](#) [2]

[USOS](#) [3]

Kontakt

m.zabek@uw.edu.pl

[Obszary zainteresowa?](#)

Etnografia Afryki i Bliskiego Wschodu, studia uchod?cze, migracyjne i nad islamem, problematyka etniczna, antropologia spo?eczna, polityczna i stosowana.

[Do?wiadczenie badawcze i dydaktyczne](#)

UZYSKANE STOPNIE NAUKOWE

- 2008, habilitacja, rozprawa: „Biali i Czarni. Postawy Polaków wobec Afryki i Afrykanów”.
- 1997, doktorat, rozprawa: „Arabowie z Dar Hamid. Spo?eczno?? w sytuacji zagro?enia ekologicznego” , promotor prof. dr hab. Zofia Sokolewicz.

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

- 1988, magisterium, praca: „Zagroda i rodzina Lobi w po?udniowo-zachodniej Burkina Faso”, promotor prof. dr hab. Zofia Sokolewicz.

BADANIA D?UGOOKRESOWE (WIELOLETNIE)

- 1989-1991, Sudan, obszar Dar Hamid,
- 1995 – do dzi?, badania w?ród uchod?ców (w Polsce, w Niemczech, w Sudanie, w Kenii, R?A i Czadzie).

KILKUTYGODNIOWE PRACE BADAWCZE

- Sudan (Góry Nuba, Dar Hamid, Szaiqiya, Chartum, Kosti) - 1984-1985, 1989-1991, 2000, 2007, 2012.
- Burkina Faso (Lobi) -1986-1987.
- Turcja (Tahtaciorencik, Góry Taurus) – 1993, 1997.
- Ukraina (Huculszczyzna) - 1999, 2009.
- Kenia (Kakuma i Deadaab), Tanzania (Iringa) - 2000, 2010, 2015.
- Mali (Dogonowie) - 2008.
- Jemen (Saada) – 2001.
- Gruzja (Dolina Pankisi) – 2004.
- Uganda (Adjumani), Sudan Po?udniowy (Juba, Bor) 2011.
- Rosja (Osetia p?n. i Czeczenia) - 2012
- Republika ?rodkowoafryka?ska, Czad – 2013
- Tanzania (Iringa) 2015.

ZATRUDNIENIE W RAMACH UW

- 2009 – profesor nadzwyczajny, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Wydzia? Historyczny, Uniwersytet Warszawski,
- 2003 – 2009 – adiunkt w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej, Wydzia? Historyczny, Uniwersytet Warszawski,
- 1998 – 2003 – adiunkt w Instytucie Krajów Rozwijaj?cych si? na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego,
- 1992 – 1998 – st. asystent w Instytucie Krajów Rozwijaj?cych si? na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego,
- 01.05.1988 – 1992, asystent w Katedrze Etnografii, Wydzia? Historyczny, Uniwersytet Warszawski.

ZATRUDNIENIE POZA UW

- 2009 - 2012 - profesor nadzwyczajny, Uniwersytet Szczeci?ski, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej.
- 2008 - 2009 – profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Socjologii, Wy?sza Szko?a Przedsi?biorczo?ci i Nauk Spo?ecznych w Otwocku.
- 1995 - 2001 – g?ówny specjalista, Departament Ochrony Granic, Migracji i Uchod?stwa MSWiA.

DO?WIADCZENIE DYDAKTYCZNE

- Etnologia i historia Afryki,
- Etnografia ?wiata arabskiego i antropologia islamu,
- Etnografia Turcji,
- Antropologia stosowana,
- Problemy pomocy mi?dzynarodowej, wojny i konflikty w Afryce,
- Instytucjonalno-prawne ramy migracji i uchod?stwa,
- Seminaria licencjackie i magisterskie.

UDZIA? W NADAWANIU STOPNI NAUKOWYCH

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

- Promotorstwo licencjatów: ??cznie 77, w tym: 10 na SSM Wydz. Orientalistyczny UW.
  - Promotorstwo prac magisterskich: 17, w tym: 4 na Uniwersytecie w Szczecinie.
  - Promotorstwo prac doktorskich (uko?czonych): 3
1. Karolina Marcinkowska, „Spotkanie z przodkami. Kult czumba w wyobra?eniach i dyskursie mieszka?ców malgaskiego miasta Mahajanga”, IEiAK, UW listopad 2012.
  2. Magdalena Brzezi?ska, „W cieniu europejskiej twierdzy. Obrazy Zachodu w dyskursach mieszka?ców Gwinei Bisau”, IEiAK, UW (data obrony luty 2015).
  3. Nagmeldin Karamalla-Gaiballa, Wojna domowa w zachodnio-suda?skim regionie Darfuru. Geneza i uwarunkowania konfliktu, Instytut Politologii i Europeistyki, WH US.
- Recenzje rozpraw doktorskich:
    1. Andrzej Jasi?ski, „Dzia?alno?? ksi??y pallotynów w Rwandzie i Demokratycznej Republice Konga (1973-2003)”, Wydzia? Teologii UKSW 2012.
    2. Piotr Mali?ski, „Mi?dzy wykopaliskami rabunkowymi a archeologicznymi. Spo?eczno-kulturowa funkcja materialnych ?ladów przesz?o?ci w Dolinie Nilu (na przyk?adzie plemienia Manasir z pó?nocnego Sudanu)”, Instytut Etnologii UAM w Poznaniu 2012.
    3. Bogus?aw D?browski, „Specyfika ewangelizacji inkulturacyjnej grupy etnicznej Baganda na przyk?adzie diecezji Kasana-Luweero”, Wydzia? Teologii UKSW 2013.
    4. Iwona Kaliszewska, „Nowi muzumanie” w Republice Dagestanu. Kryzys pa?stwa i lokalne projekty reformatorskie”, IEiAK, UW 2013.
    5. Mgr Kamila D?browska, „Od autobiografii do historii – konstruowanie pamie?ci indywidualnej i zbiorowej ?ydów mieszkaj?cych na Dolnym ?l?sku po II wojnie ?wiatowej”, IEiAK, UW 2013.
    6. Marta Godlewska-Goska, „Romsko?? a p?e?. Wzory kobieco?ci i m?sko?ci u Romów z grupy Polska Roma, Lowara i Ke?derasza”, IEiAK, UW 2014.
    7. Helena Patzer, „Long-distance Care. The Practice of Sustaining Transnational Ties by Filipino Immigrants in Boston”, Wydzia? Historyczny, UW 2015.
  - Recenzje rozpraw habilitacyjnych i cz?onkostwo w komisjach:
    1. dr Maciej Kurcz, „Jak prze?y? w afryka?skim mie?cie? Cz?owiek wobec pograniczno?ci oraz procesów urbanizacyjnych w po?udniowosuda?skiej D?ubie”, Katowice 2012, Wyd. Uniwersytetu ?l?skiego, ss.. 333, Wydzia? Historyczny Uniwersytetu Pozna?skiego, 2012.
    2. dr Aldona Maria Piwko, „Mi?dzy konserwyzmem a liberalizmem. Muzuma?skie praktyki religijne w Polsce”, Warszawa 2013, Instytut Dialogu Kultury i Religii Uniwersytet Kardyna?a Stefana Wyszy?skiego 2013, ss.. 374, Wydzia? Teologii UKSW 2014.
    3. dr Magdalena Szupejko, „Zmiana i rozwój a to?samo?? w spo?ecze?stwach Afryki Subsaharyjskiej”, Wydzia? Historyczny Uniwersytetu Pozna?skiego, 2015.
    4. dr Anna Nied?wied?, Religia prze?ywana. Katolicyzm i jego konteksty we wspó?czesnej Ghanie, Wydzia? Historyczny, UJ 2016.
    5. dr Karolina Bielenin-Lenczowska, „Spaghetti z ajwarem. Translokalna codzienno?? muzumanów w Macedonii i we W?oszech”, Wydzia? Historyczny, UW 2016.

Publikacje

Ksi??ki – monografie

1. Arabowie z Dar Hamid. Spo?eczno?? w sytuacji zagro?enia ekologicznego Warszawa 1998.
2. Biali i Czarni. Postawy Polaków wobec Afryki i Afrykanów, Warszawa 2007.
3. Uchod?cy w Polsce. Próba spojrzenia antropologicznego, ASPRA-JR, (razem z S. ?odzi?skim), Warszawa 2008.

Ksi??ki – redakcja

1. Róg Afryki. Historia i wspó?czesno?? (wspó?redakcja z J. Mantel-Nie?ko), Warszawa 1999.
2. Mi?dzy piek?em a rajem. Problemy adaptacji kulturowej uchod?ców i imigrantów w Polsce (redakcja

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

- naukowa), Warszawa 2002.
3. Wokó? IV katarakty. Spo?eczno?ci wiejskie na ?rodkowym Nilem przed wielk? zmian? (redakcja naukowa), Warszawa 2005.
  4. Dylematy Kaukaskie. Problemy narodowo?ciowe i migracyjne (redakcja naukowa), DiG, Warszawa 2010.
  5. Sudan. Bogactwo kultur i wewn?trzne napi?cia (wspó?redakcja z W. Cis?o i J. Ró?a?skim), PTAFr i MCDMiM UKSW, Warszawa 2012.
  6. Antropologia stosowana, (redakcja naukowa), IEiAK, Warszawa 2013.
  7. Obywatelstwo na progu XXI wieku. Konteksty Prawne i kulturowe, (redakcja naukowa) IEiAK, Warszawa 2013.
  8. Bilad as-Sudan, Kultury i migracje, (wspó?redakcja z W. Cis?o i J. Ró?a?skim), PTAFr i MCDMiM UKSW, Warszawa 2013.
  9. Sztuka Afryki w kolekcjach i badaniach polskich, (wspó?redakcja S. Szafranski, M. K?dziela, M. Tobota,), Muzeum narodowe w Szczecinie, Szczecin 2014,
  10. Sudan. Problemy to?samo?ciowe z perspektywy badaczy rodzimych (redakcja naukowa), Zak?ad Bada? Etnicznych i Mi?dzykulturowych Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Warszawa 2014.
  11. Bilad as-Sudan, Napi?cia i konflikty, (wspó?redakcja z W. Cis?o i J. Ró?a?skim), Instytut Dialogu Kultury i Religii WT UKSW, Warszawa 2013.

Artyku?y w czasopismach i rozdzia?y w pracach zbiorowych (wybór)

1. Perception of Drought by the Peoples of the Sahel, "Miscellanea Geographica" t. 6, Warszawa 1994
2. Culinary Habits and Consumption Patterns in the Traditional Sudanese Culture, Ethnologia Polona t. 18, Pozna? 1994
3. Psychoterapia w kultach Zaar "Etnografia Polska" t. 38 z. 1-2, Warszawa 1994.
4. L'Enclos familial et la Famille Lobi au Burkina Faso, "Africana Bulletin t. 43, Warszawa 1995
5. Settlement and Rural Building in Central Anatolia on the Example of Tahtaciorencik Village, "Afryka-Azja-Ameryka ?aci?ska", Warszawa 1995
6. Struktury: rodziny, etniczna, rasowa, religii, j?zykowa i spo?eczna; Encyklopedia Geograficzna ?wiata t. II, Afryka, Kraków 1996.
7. Organizacja pracy i wzajemnej pomocy w?ród pasterzy i rolników z centralnego Kordofanu w: "Obrazy ?wiata kultury" red. S. ?odzi?ski, J. J. Milewski, J. Zdanowski, Warszawa 1997.
8. Continuity and Change in Rural Architecture in Southern Anatolia, Miscellanea Geographica nr 8, s. 263-274, Warszawa 1998
9. Badania obszarów wiejskich po?udniowej Anatolii. Ci?g?o?? i zmiany w budownictwie wiejskim w po?udniowej Anatolii, [w:] "Afryka-Azja-Ameryka ?aci?ska", t. 75, s. 56-67, Warszawa 1999.
10. Uchod?cy z Afryki [w:] „Afryka” Biuletyn Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego, Nr 9, s. 49-55 Warszawa 1999.
11. Wspó?czesne migracje w Afryce subsaharyjskiej [w:] Do sto?u dla zamo?nych, Ruchy migracyjne w Afryce oraz ich znaczenie dla Polski, red. S. ?odzi?ski, J.J. Milewski, s. 70-122, Warszawa 1999.
12. Afrykanie ubiegaj?cy si? o status uchod?cy w Polsce w latach dziewi??dziesi?tych, [w:] Do sto?u dla zamo?nych, Ruchy migracyjne w Afryce oraz ich znaczenie dla Polski, red. S. ?odzi?ski, J.J. Milewski, s. 148-156, Warszawa 1999.
13. Continuity and Change in Rural Architecture in Southern Anatolia, J. Gudowski (ed.), Rural Space under modernisation process, Turkish-Polish field studies in Southern Anatolia 60 years after Prof. Stanislaw Leszczyski's research, Warszawa-Ankara 1999.
14. On some foreign studies in the field of ethnology and human geography in Southern Anatolia (razem z F. Plitem), J. Gudowski (ed.), Rural Space under modernisation process, Turkish-Polish field studies in Southern Anatolia 60 years after Prof. Stanislaw Leszczyski's research, Warszawa 1999.
15. Zentralafrika an der Schwelle zum 21. Jahrhundert, in: Zwischen Nil und Kongo. Auf den Spure von Jan Czekanowski, Museum für Völkerkunde zu Leipzig 2001.
16. Modernisation and Desertification in the Sahel Region, based on the example of Central Kordofan in the Sudan [w:] "Africana Bulletin t. 49, s. 89-106, Warszawa 2001.
17. Przedislamskie wierzenia i zwyczaje w?ród ludno?ci Szajgija i rola w nich czynnika ?rodowiskowego, [w:] "Afryka-Azja-Ameryka ?aci?ska", t. 78, s. 87-92, Warszawa 2001.
18. Lucjan Buchalik, Kolorowy Sahel, Mali, Burkina Faso, w: „Afryka” Biuletyn Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego, Nr 11, s. 49-55 Warszawa 2002.
19. Zmiany kulturowe a fenomen catha edulis w Jemenie, „Afryka, Azja, Ameryka ?aci?ska” t. 79, Warszawa 2002.

20. Annual shepherds' customs in the Hutsul region. The present day against the background of tradition (razem W. ?akowski), J. Gudowski (ed.), Transforming rural sector to the requirements of market economy, Microstudies in Ukraine, Turkey, Sudan and Yemen, Warszawa 2002.
21. The pastoral economy of the Y?r?ks - history and present state, J. Gudowski (ed.), Transforming rural sector to the requirements of market economy, Microstudies in Ukraine, Turkey, Sudan and Yemen, Warszawa 2002.
22. Agricultural products in the traditional cuisine of the inhabitants of Dar Shaigiya, J. Gudowski (ed.), Transforming rural sector to the requirements of market economy, Microstudies in Ukraine, Turkey, Sudan and Yemen, Warszawa 2002.
23. The cultural changes and the phenomenon of *Catha edulis* in Yemen, J. Gudowski (ed.), Transforming rural sector to the requirements of market economy, Microstudies in Ukraine, Turkey, Sudan and Yemen, Warszawa 2002.
24. Obozowy „inny ?wiat” spostrze?enia z pobytu w obozach dla uchod?c?w w Kenii, „Afryka, Azja, Ameryka ?aci?ska” t. 80, Warszawa 2003.
25. Refugee Camps in Africa on the Example of Kenya - Reflections of an Ethnologist [w:] „Africana Bulletin” t. 51, s., Warszawa 2003.
26. Edukacja w obozach dla uchod?c?w w Kenii, w: Wybrane problemy szkolnictwa w Afryce subsaharyjskiej, red. A. Halemba i J. R?a?ski, Warszawa 2003.
27. Obozy uchod?c?w w Afryce - nowe wyzwanie etnologii, w: Afryka, 40 lat penetracji oraz poznawania lud?w i ich kultur, red. J. ?apott, Szczecin 2004.
28. Citizens of African Countries in Poland, [w:] Poland's Relations with West Africa, Z. ?azowski (ed.), Warsaw 2004.
29. Ci?g?o?? i zmiany w polskich obrazach Afryki w kontek?cie europejskim, w: A. ?ukowski (red.), Kontakty polsko-afryka?skie. Przesz?o?c, Tera?niejszo??, Przysz?o??, Olsztyn 2005.
30. Prawo do wolno?ci wypowiedzi w ONZ-owskim systemie ochrony praw cz?owieka a znaczenie s?owa w tradycyjnej kulturze Afryki, w: Horyzonty Antropologii kultury, red. J.S. Wasilewski, A. Zadro?y?ska, A. Bruczkowska (sekretarz), Warszawa 2005.
31. Etniczne uwarunkowania wielokulturowo?ci, w: M. Kozie? (red.), Wielokulturowo?? migracje, Warszawa 2005.
32. The Role of Enviromental Factors In the Pre-Islamic Beliefs and Customs of the Shaiqiya, Sudan, w: H. Paner, S. Jakobielski (ed.), “African Reports”, vol. 3, Gda?sk 2005.
33. Uchod?cy wojenni z kraj?w Afryki Zachodniej, w: Z. ?azowski (red.), Pa?stwa Afryki Zachodniej. Fakty. Poblemy stabilizacji i rozwoju. Polskie kontakty, Warszawa 2006.
34. Fascynacje i niech?? do obcego innej p?ci. O stosunku Polak?w do ma??e?stw z cudzoziemcami na przyk?adzie zwi?zk?w polsko-afryka?skich, w: E. Nowicka, S. ?odzi?ski (red.), Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne, Wydawnictwo Prolog, Warszawa 2006, s. 91-121.
35. Problems and Expectations of Asylum Seekers in Poland in Selected Reception Centers. Preliminary Research Results, “Hemispheres, Studies on Cultures and Societes” No 21, 2006, s.97-117 (razem z S. ?odzi?skim).
36. Trudno?ci i bariery we wprowadzaniu wsp?oczesnego europejskiego modelu politycznego w plemiennym spo?ecze?stwie segmentarnym. Przyk?ad Czeczenii i Somalii, w: R. Vorbrich (red.), Plemi?, pa?stwo, demokracja. Uwarunkowania kultury politycznej w krajach pozaeuropejskich, Biblioteka Telgte, Pozna? 2008, s. 165-177.
37. John Garang de Mabior narodowa ikona „Nowego Sudanu”, w: A. ?ukowski (red.) Przyw?dcy i przyw?dztwo we wsp?oczesnej Afryce, INP UW-M, Olsztyn 2008, s. 247-268.
38. Tragedia w Darfurze. Geneza, charakter i skutki wojny domowej w zachodnim Sudanie, Katalog do wystawy pt. „Darfur – ciche ludob?jstwo. Jan Grarup” zorganizowanej w Muzeum Ziemi Kociewskiej, Starogard Gda?ski 2008, 31 s..
39. Afryka?szy imigranci i uchod?cy na skrzy?owaniu Wschodu i Zachodu, „Znak”, nr 633, (2), 2008.
40. O?rodek dla uchod?c?w – instytucja dyscyplinuj?ca, schronienie czy dom? Problemy komunikacji mi?dzykulturowej na przyk?adzie o?rodk?w dla uchod?c?w w Polsce (razem z S. ?odzi?skim), „Kultura Wsp?oczesna”, nr 2 (56), 2008, s. 134-159.
41. Polish Colonial Aspirations in the Second Republic and the Imperial Culture of Inter-War Europe, w: K. Trzci?ski (ed.), The State and Development in Africa and other Regions: Past and Present. Studies and Essays in Honour of Professor Jan J. Milewski, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2008, s. 207-219.
42. Difficulties and barriers hindering introduction of the contemporary European political model in segmentary tribal communities: The case of Chechnya and Somalia, w: L. Mr?z, A. Pozern-Zieli?ski (eds.), Exploring Home, Neighbouring and Distant Cultures, DiG, Warszawa 2008, s. 225-237.

43. Afrykanie w Polsce. O stosunkach rasowych we współczesnym społeczeństwie polskim, w: A. Jasińska-Kania, S. ?odzi?ski (red.), *Obszary i formy wykluczenia etnicznego w Polsce. Mniejszości narodowe, imigranci, uchodźcy*, Scholar, Warszawa 2009.
44. Ucieczka, przemieszczanie się, podróże Uchodźcy w Polsce w perspektywie antropologicznej, w: D. Rancew-Sikora (red.), *Podróż i miejsce w perspektywie antropologicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009.
45. Osiedla dla uchodźców wewnątrznych wokół Chartumu, w: D. Kopiński, A. ?ukowski (red.), *Afryka na progu XXI wieku, t. II, Polityka. Kwestie społeczne i gospodarcze*, ASPRA-JR, Warszawa 2009.
46. Traumatyczny wiat obozów...(razem z A. B?a?y?skim), Publikacja do wystawy (katalog) zorganizowanej w Muzeum Ziemi Kociewskiej, Starogard Gdański 2009, s. 31.
47. Mursi i ich krętki wargowe, „Uniwersytet Warszawski” nr 2 (41), 2009, s. 20-21.
48. „Narody na wygnaniu”. Rola obozów dla uchodźców w kształtowaniu się nowej tożsamości ich mieszkańców, *Lud*, t. XCIII, 2009, s. 49-68.
49. Africans in Poland. Race Relationship in Contemporary Polish Society, “International Journal of Sociology”, vol. 39, no. 3, Fall 2009, pp. 68-78.
50. “Narodi na wygnaniu”. Rol taboriw dla bi?enciw y formuwanni nowoj identicznosti jch mieszkanciw, „Narodoznawczy zoszyty”, 2009, zeszyt 5-6, s. 622-634.
51. Pastoral economy in Ukraine as an example of the so-called natural cluster (Report on field research), *The Cultural Perspective*, w: E. Bojar (ed.), *Clusters Politics Managemen Good Clustering Practices in the World*, Wyd. „Dom Organizatora”, Toruń 2009, s.277-294.
52. Perspektywy integracji uchodźców w społeczeństwie polskim, (razem z S. ?odzi?skim), *Biuletyn RPO nr 70, Ziemia obiecana czy przystanek w drodze*, K. Iglicka (red.), Warszawa 2010, s. 224-255.
53. Granice i narodowy porządek rzeczy a uchodźcy afrykańscy, w: A. ?ukowski (red.) *Przestrze i granice we współczesnej Afryce*, INP UW-M, Olsztyn 2010.
54. Ludzie w zawieszaniu. Dylematy wykorzenia i zakorzenia w zbiorowości uchodźców, w: A. Lompart (red.), *Jednostka zakorzenia? Wykorzenia?*, UW, Warszawa 2010.
55. Hutu i Tutsi. Czy ludobójstwo w Rwandzie może się powtórzyć?, w: M. Drozd-Piasecka, A. Pozern-Zieliński (red.), *Antropologia polityki i polityka w antropologii*, KNE PAN, Warszawa 2010.
56. Po?oninske gospodarstwo ukraińskich Karpat (tradycini, rysy, suczasnyj stan ta nowini zmini w jogo struktury), „Karpati: Ludina, Etnos, Cywilizacia. Naukowyj ?urnal z problem karpatoznaznastwa”, Iwano-Frankowsk 2010, vo. 2, s. 4-18.
57. Po?oninske gospodarstwo ukraińskich Karpat – Tradycja, suczasnyj stan i perspektywy, „Zeleni Karpati” 2010, z. 1-2, s. 61-68.
58. Hayery Lehasstanum. 1990-2007 th. nor hamaynq - Armenians in Poland. The new community (1990-2007), “Armenian Studies. Bulletin of Yerevan University” 130.1, Yerevan State University 2010, pp 70-84.
59. Uchodźcy we współczesnym świecie. Pytania o istotę zjawiska, w: A. Bareja-Starzyńska, P. Balcerowicz, J. Rogala, *?wiat Orientu – Orient w świecie*, WUW, Warszawa, 2010, s. 25-35.
60. Uchodźcy w Afryce. Pog?bienie biedy czy rozwój korzyści? w: A. ?ukowski (red.), *Problemy bogactwa i biedy we współczesnej Afryce*, Forum Politologiczne, t. 12, INP UWM, Olsztyn 2011, s. 415-429.
61. Powstanie Republiki Po?udniowego Sudanu. Budowa państwa i narodu, *Uniwersytet Warszawski*, nr 5 (55), grudzień 2011, s. 26.
62. Życie codzienne na po?oninie. Tradycja i przejawy nowoczesności, w: J. Gudowski (red.), *Przekształcenia gospodarki pasterskiej w ukraińskich Karpatach*, Dialog, Warszawa 2011, s. 13-23.
63. Obrazy Afryki zamieszczane w czasopiśmie „Le Tour Du Monde” z perspektywy postkolonialnej, w: B. Nowak, M. Nagielski, J. Pysiak, *Europejczycy, Afrykanie i inni. Studia ofiarowane Profesorowi Miach?owi Tymowskiemu*, WUW, Warszawa 2011, s. 526-537.
64. Sudan. Refleksje na temat podziału państwa i polskich studiów sudanologicznych, w: W. Cis?o, J. Ró?a?ski, M. Z?bek, *Sudan. Bogactwo kultur i wewnętrzne napięcia*, PTAfr i MCDMiM UKSW, Warszawa 2012, s. 7-18.
65. Ofiary, wojowniczk i uchodźczynie. Kobiety afrykańskie podczas konfliktów zbrojnych, w: „Role społeczne p?ci w Afryce Subsaharyjskiej”, red. L. ?ykowska, Katedra J?zyków i Kultur Afryki UW, Warszawa 2012, s. 44-57.
66. Problemy integracji uchodźców muzułmańskich w Polsce, w: M. Widy-Behiese (red.), „Islam w Europie. Bogactwo różnorodności czy rozwój konfliktów?”, *Dialog*, Warszawa 2012, s. 63-71.
67. Profesor Jan Czekanowski – pomnikowa postać polskiej afrykanistyki, „Przeł?d Uniwersytecki” *Uniwersytet Szczeciński*, nr 4-6 (233-235) 2012.
68. Obrazy Afryki i Afrykanów w oczach europejskich podróżników z końca XIX stulecia, (razem z A. Rybińskim), „Polska Sztuka Ludowa. Konteksty”, nr 1-2, 2012, s. 197-204.
69. Uchodźcy s?iedzie – goście czy intruzi?, „Zwierciadło etnologiczne. Rocznik Katedry Etnologii i

Antropologii Kulturowej US”, Szczecin 2012.

70. Halabowie – Cyganie suda?scy. Pochodzenie czy metody zarobkowania jako wyró?nik grupy, w: ?. Smyrski, K. Waszczy?ska (red.), Etnograficzne w?drówki po obszarach antropologii, DiG, Warszawa 2013, s. 273-287.
71. Zmiany w to?samo?ci etnicznej plemion Nuba z po?udniowego Kordofanu, w: A. Dudak (red.) Szcz??liwi i biedni. Wie? i rolnictwo wobec wspó?czesnych wyzwa? rozwojowych, WUW, Warszawa 2013, s. 168-178.
72. Antropolog w s?u?bie publicznej, w: Antropologia stosowana, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Biuro Krajowe UNHCR w Polsce, Mi?dzynarodowe Centrum Dialogu Mi?dzyreligijnego i Mi?dzykulturowego UKSW, Warszawa 2013.
73. Etnografia w biznesie, w: Antropologia stosowana, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Biuro Krajowe UNHCR w Polsce, Mi?dzynarodowe Centrum Dialogu Mi?dzyreligijnego i Mi?dzykulturowego UKSW, Warszawa 2013.
74. Naród i obywatelstwo w podzielonym Sudanie, w: Obywatelstwo na progu XXI wieku. Konteksty prawne i kulturowe, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Biuro Krajowe UNHCR w Polsce, Mi?dzynarodowe Centrum Dialogu Mi?dzyreligijnego i Mi?dzykulturowego UKSW, Warszawa 2013, s. 187-198.
75. Historyczna rola spo?eczno?ci arabsko-muzu?ma?skich w strefie Centralnego Sudanu, w: W. Cis?o, J. Ró?a?ski, M. Z?bek (red.), Bilad as-Sudan – kultury i migracje, Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne i Mi?dzynarodowe Centrum Dialogu Mi?dzyreligijnego i Mi?dzykulturowego UKSW, Warszawa 2013, s. 7-28.
76. Zmiany w to?samo?ci etnicznej plemion Nuba z po?udniowego Kordofanu, w: A. Dudak (red.) Szcz??liwi i biedni. Wie? i rolnictwo wobec wspó?czesnych wyzwa? rozwojowych, WUW, Warszawa 2013, s. 168-178.

Recenzje wydawnicze ksi??ek:

1. PAUL D. WILLIAMS, WAR & CONFLICT IN AFRICA, Polity Press, Cambridge 2011
2. ROBERT PI?TEK, GARCIA II W?ADCA KONGA A KO?CIÓ? KATOLICKI, Neriton, Warszawa 2009.
3. ROBERT ?O?, KONFLIKTY W SUDANIE, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2012.
4. Katarzyny Gmaj, Krystyny Iglickiej, Bart?omieja Walczaka, Integracja dzieci uchod?czych w polskim systemie edukacyjnym – dobre praktyki, Fundacja Centrum Stosunków Mi?dzynarodowych Warszawa 2013.
5. MICHA? KOWALSKI, ANTROPOLODZY NA WOJNIE. O „BRUDNEJ” U?YTECZNO?CI NAUK SPO?ECZNYCH, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2013.
6. R. Wi?niewski, A. ?ukowski (red.), Afryka. Mi?dzy tradycj? a wspó?czesno?ci? t. 1, Wybrane przyk?ady kontynuacji i zmian w historii, polityce, gospodarce i spo?ecze?stwie, PTA, Warszawa 2013.
7. J. Ró?a?ski i H. Rubinkowska-Anio?, Afryka. Mi?dzy tradycj? a wspó?czesno?ci? t. 2, Wybrane przyk?ady kontynuacji i zmian w j?zyku, stylu ?ycia, sztuce i religii, PTA, Warszawa 2013.
8. Karolina Bielenin-Lenczowska, Spaghetti z ajwarem. Translokalna codzienno?? w Macedonii i we W?oszech, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014.

Projekty badawcze

- Projekt KBN nr 1 P10805105, pt. Tradycyjna gospodarka ludów Sahelu w procesie komercjalizacji i zmian warunków naturalnych
- Projekt KBN nr 1H02E 004, pt. Relacje cz?owiek ?rodowisko. Interdyscyplinarne studium terenowe na obszarze bada? polskich archeologów w Sudanie
- Projekt KBN nr 2767/H03/2006/31, pt. Etniczna struktura ludno?ci Po?udniowego Kordofanu. Zmiany w wyniku migracji i przesiedle? przymusowych
- MNiSW nr N N109 103240 , pt. : Suda?scy uciekinierzy i wyp?dzeni. Dyskurs o uchod?cach i zachodniej pomocy humanitarnej
- Projekt bada? dotycz?cych preintegracji uchod?ców w o?rodkach detencyjnych w ramach programu Europejskiego Funduszu Spo?ecznego Equal koordynowanego przez PAH.
- Projekt dydaktyczny: „Antropologia stosowana. Rozwój specjalno?ci studiów II stopnia w roku 2010 i ponownie w roku 2011 w ramach Funduszu Inicjatyw Dydaktycznych (FID).

Konferencje, seminaria, wyk?ady go?cinne

1. Konferencja prasowa podsumowuj?ca program „Mur”, Warszawa (Centrum Prasowe PAP) 15 kwietnia 2008, „Przedstawienie wyników bada? OBOP-u na temat spostrzegania uchod?ców w Polsce”.

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

2. Komunikacja mi?dykulturowa, Warszawa (Biblioteka na Koszykowej) 22 kwietnia 2008. „Problemy komunikacji mi?dykulturowej uchod?ców w Polsce”
3. Armenia i Polska: przesz?o??, tera?niejszo?? i przysz?o??, Erewa?, 2.06.2008, „Armianie w Polsce w period c 1990 po 2007 goda. Polskoje obszczestwo i nowyje imigranty”.
4. Antropologia polityki i polityka w antropologii, B?dlewo k. Poznania, 18-20 maja 2009, Hutu i Tutsi. Czy ludobójstwo mo?e si? powtórzy??
5. Przestrze? i granice we wspó?czesnej Afryce, 25 maja 2009, Olsztyn UWM, Granice i narodowy porz?dek rzeczy a uchod?cy afryka?scy
6. „Problem bogactwa i biedy we wspó?czesnej Afryce”, Olsztyn 17 maja 2010, UWM, Instytut Nauk Politycznych, referat: „Uchod?cy w Afryce. Pog??bienie biedy czy ?ród?o korzy?ci”
7. „Antropologia s?siedztwa” Warszawa 7 czerwca 2010, IEiAK UW, Jubileusz 75-lecia etnologii na UW, referat: „Uchod?cy s?siedzi – go?cie czy intruzi?”
8. „Sztuka Afryki w kolekcjach i badaniach polskich”, Szczecin 15-17 listopada 2010, Muzeum Narodowe w Szczecinie i Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej US, referat: „Ci fascynuj?cy barbarzy?cy. Portrety Afrykanów w XIX-wiecznej ilustracji europejskiej”.
9. „Muzu?manie w Europie. Bogactwo ró?norodno?ci czy ?ród?o konfliktów”, Warszawa 17-18 listopada 2010, Zak?ad Islamu Europejskiego, Wydzia? Orientalistyczny UW, referat: „Problemy integracji uchod?ców muzumu?skich w Polsce”.
10. Unia Europejska – Afryka. Wyzwania dla polskiej prezydencji, 29 marca 2011, Centrum Europejskie UW.
11. Ewolucja spo?ecze?stw i pa?stw afryka?skich, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach, 17-18 maja 2011, referat: SUDAN PO?UDNIOWY. GENEZA PA?STWA – SYTUACJA OBECNA - PERSPEKTYWY NA PRZYSZ?O??
12. Spotkania ze ?wiatem. Afryka – fragment po fragmencie, 21 listopada 2011 r. Nadba?tyckie Centrum Kultury w Gda?sku, Udzia? w debacie: „Wizje rozwoju Afryki. Problemy i wyzwania rozwoju spo?ecznego, gospodarczego i politycznego Afryki w XXI wieku”.
13. Migracje a pa?stwo. Etniczno??, obywatelstwo, narodowo??. 1-2 grudnia 2011, Instytut Historii PAN i Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Warszawa, prowadzenie warsztatu: „Obywatelstwo a polityka migracyjna pa?stwa”.
14. Polityka bezpiecze?stwa spo?eczno?ci lokalnych w Polsce, w Europie i na ?wiecie. Wspó?praca samorz?dów z policj? i innymi podmiotami na rzecz tworzenia bezpiecznej przestrzeni, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach, 08-09 maja 2012, wspó?organizator, referat: Obozy dla uchod?ców jako ?ród?o regionalnych konfliktów i niebezpiecze?stw.
15. III Kongres Afrykanistów Polskich, Szczecin 10-12 maja 2012, referaty: Profesor Jan Czekanowski – pomnikowa posta? polskiej afrykanistyki, i Niechciani w Sudanie. Mi?dzy ucieczk? a wyp?dzeniem.
16. Sudan: bogactwo kultur i wewn?trzne napi?cia, Warszawa, UKSW 16.10.2012, wspó?organizator, referat: Sudan. Refleksje na temat podzia?u pa?stwa i polskich studiów sudanologicznych.
17. Zagadnienia obywatelstwa na progu XXI wieku, Organizatorzy: Biuro Krajowe UNHCR w Polsce, INSTYTUT ETNOLOGII I ANTROPOLOGII KULTUROWEJ UW, Instytut Historii PAN, Mi?dzynarodowe Centrum Dialogu Mi?dzyreligijnego i Mi?dzykulturowego UKSW, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM w Poznaniu oraz Instytut Socjologii UW. Data: 17 stycznia 2013, Miejsce: Warszawa Instytut Historii PAN Referat: Maciej Z?bek, Poj?cia narodu i obywatelstwa w podzielonym Sudanie
18. ANTROPOLOGIA, INNOWACYJNO??, BIZNES, Organizatorzy: INSTYTUT ETNOLOGII I ANTROPOLOGII KULTUROWEJ UW; ENVISO FOUNDATION, Data: 30 stycznia 2013, Miejsce: Warszawa UW, Referat: Wyk?ad otwieraj?cy: Maciej Z?bek, Antropologia stosowana w biznesie
19. KONTEKSTY BEZPIECZE?STWA W AFRYCE, NAUKOWE SPOTAKNIA Z AFRYK?, Organizator: INSTYTUT NAUKO POLITYCZNYCH, UNIWERSYTET WARMI?SKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE, Data: 20-21 maj 2013, Miejsce Olsztyn, Instytut Nauko politycznych Referat: M. Z?bek, Obozy dla uchod?ców jako ?ród?o regionalnych konfliktów i niebezpiecze?stw
20. BILAD AS-SUDAN – KULTURY I MIGRACJE, Organizatorzy: POLSKIE TOWARZYSTWO AFRYKANISTYCZNE; INSTYTUT ETNOLOGII I ANTROPOLOGII KULTUROWEJ UW; MI?DZYNARODOWE CENTRUM DIALOGU MI?DZYKULTUROWEGO I MI?DZYRELIGIJNEGO UKSW, Data: 11 czerwca 2013 r., Miejsce: Warszawa UKSW Referat: Maciej Z?bek, Historyczna rola spo?eczno?ci arabsko-muzu?ma?skich w strefie centralnego Sudanu
21. BILAD AS-SUDAN – NAPI?CIA I KONFLIKTY, Organizatorzy: POLSKIE TOWARZYSTWO AFRYKANISTYCZNE; INSTYTUT ETNOLOGII I ANTROPOLOGII KULTUROWEJ UW; INSTYTUT DIALOGU KULTURY I RELIGII WT UKSW, Data: 25 LISTOPADA 2014 r., Miejsce: Warszawa UKSW, Referat: Maciej Z?bek, Wojna i zbrodnie w Sudanie Po?udniowym (1983-2005).

WIZYTY AKADEMICKIE NA UCZELNIACH ZA GRANIC? (WYK?ADY)

1. Wizyta i wyk?ad go?cinny, University of Iringa (Tanzania), Refugee camps in Africa, luty 2015.
2. Tygodniowy cykl wyk?adów na Uniwersytecie w Tbilisi (Gruzja) nt. Migracji i uchod?stwa, listopad 2011.
3. Wyk?ady go?cinne na Uniwersytecie we W?adkawkazie (Federacja Rosyjska) nt. Uchod?ców czeche?skich w Polsce, kwiecie-maj 2011.
4. Wizyta i wyk?ady go?cinne, University of Khartoum, University of Deleng, Sudan, luty 2007.

Nagrody i stypendia

- Br?zowy Krzy? Zas?ugi, 1997.
- Srebrny Krzy? Zas?ugi 2011.
- Nagrody Rektora UW, 2000 r., 2002 r., 2008 („CLIO”).
- Medal Muzeum Narodowego w Szczecinie za zas?ugi dla afrykanistyki szczeci?skiej, 2002.
- Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zas?ugi dla o?wiaty i wychowania, 2010.

Cz?onkostwo w organizacjach

- Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne – od 1991 r.
- Polskie Towarzystwo Ludoznawcze – od 2012 r.

ZESPO?Y EKSPERTÓW

- Komisja Ekspertów ds. Migrantów przy Rzeczniku Praw Obywatelskich Irenie Lipowicz

UDZIA? W RECENZJACH I KOMITETACH REDAKCYJNYCH CZASOPISM

- Afryka. Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, Katedra J?zyków i Kultur Afryki UW,
- Annales Missiologici Posnanienses (2015),
- Zeszyty Wiejskie (XVIII, XIX), ?ód? 2013, 2014,
- Prace Etnologiczne” PTL (2012),
- Zwierciad?o Etnologiczne. Rocznik Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej US (2012).

Adres URL ?ród?a: <https://etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/maciej-zabek>

Odnosi?niki

[1] https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/persons/1108947/Maciej_Z?bek

[2] <https://mojekonto.uw.edu.pl/>

[3] https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/osoby/pokazOsobe&os_id=50347